

Το Βήμα

Στη Φινλανδία πιτσιρικάδες κάνουν πατίνι συνομιλώντας μέσω κινητών. Στο Τόκιο το να μην έχεις κινητό είναι σαν «να περπατάς στον δρόμο χωρίς παπούτσια», όπως μας ενημερώνει ο επίσημος Οδηγός της Ιαπωνίας στο Διαδίκτυο. Αυτά στις προηγμένες τεχνολογικά χώρες.

Αλλά και στην Ελλάδα οι γονείς αισθάνονται βαριά την πίεση να πάρουν στα βλαστάρια τους τηλέφωνο από το Δημοτικό. Γιατί άραγε; Πρέπει; Και υπό ποιες συνθήκες ;

Στις ΗΠΑ η τρέλα για τα «κινητά των παιδιών» εκδηλώθηκε αμέσως μετά το χτύπημα στους δίδυμους πύργους: Ολοι ένιωσαν ότι ένα κινητό τηλέφωνο ισοδυναμεί με «γραμμή ζωής» σε απρόβλεπτες καταστάσεις και έσπευσαν να εφοδιάσουν με αυτή ό,τι πολυτιμότερο είχαν: τους γόνους τους. Στη Βόρεια Ευρώπη - της αυξανόμενης εγκληματικότητας - επίσης. Σύμφωνα με έρευνα μάρκετινγκ που δημοσίευσε το BBC τον Αύγουστο, ένα στα εννέα παιδιά ηλικίας 5 ως 9 ετών στη Βρετανία διαθέτει πλέον κινητό και ως το 2006 το ποσοστό θα έχει ανέλθει στο ένα στα πέντε. Αλλά και στη Νότια Ευρώπη - των πάλαι ποτέ εύρυθμων κοινωνιών της σιέστας - η τρέλα δείχνει να ενσκήπτει με σφοδρότητα: Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας που δημοσιεύθηκε τον Αύγουστο, ποσοστό 56% των παιδιών ηλικίας 9 ως 10 ετών στην Ιταλία κατέχει κινητό τηλέφωνο, το οποίο «δεν κλείνει ποτέ το 68% αυτών, έχει ανοιχτό και μέσα στην τάξη το 86% ή ακόμη και στην εκκλησία το 80%». Οσο για τα υπόλοιπα παιδιά που δεν έχουν κινητό το 100% αυτών δήλωσε ότι επιθυμεί ένα διακαώς. Κατά τους ερευνητές, τέσσερις στις δέκα φορές το κινητό δίνεται στο παιδί από τους ίδιους τους γονείς του, ως «επέκταση του ομφάλιου λώρου που το συνδέει μαζί τους». Αυτές οι δύο τελευταίες διαπιστώσεις της ιταλικής έρευνας αποκαλύπτουν και το γιατί η κινητή τηλεφωνία έφθασε στην Ιταλία και στην Ελλάδα να έχει διεισδύσει σε όλα τα σπίτια. Από τη μια η μεσογειακή μας αδυναμία στην «κοινωνική κριτική» και από την άλλη η τάση μας να ελέγχουμε συνεχώς τις κινήσεις της οικογένειας. Αλλά ας δούμε το θέμα πιο διεξοδικά.

Για τα παιδιά της ψηφιακής εποχής το κινητό τηλέφωνο ήλθε σαν μια φυσιολογική εξέλιξη. Συνηθισμένα να πληκτρολογούν με τα δύο χέρια σε παιχνιδομηχανές, πήραν στη χούφτα τους το κινητό και ξανάστησαν τη χαμένη γειτονιά. Οι αποστάσεις μέσα από τους κατακλυσμένους με αυτοκίνητα δρόμους εκμηδενίστηκαν, οι φίλοι βρέθηκαν δίπλα και οι ξένοι «κρατιούνται σε απόσταση» με το να μιλούν σε κάποιον άλλο, όταν δεν θέλουν την προσέγγισή τους.

Όσο για το τι λένε; Δεν χρειάζεται κανείς να το ξέρει, οσοδήποτε επιπόλαιο, ερωτικό ή χυδαίο είναι: Το πληκτρολογούν σε γραπτά μηνύματα, χρησιμοποιώντας συντομογραφίες που μόνο οι ίδιοι γνωρίζουν. Σύμφωνα μάλιστα με πρόσφατη διεθνή έρευνα του βρετανικού Πανεπιστημίου του Warwick, διαμορφώνεται ήδη μια «γενιά του αντίχειρα», μια γενιά ανθρώπων που από μικροί μαθαίνουν ενστικτωδώς να αξιοποιούν τους αντίχειρές τους για εργασίες που εμείς και οι παλαιότεροι χρησιμοποιούσαμε τους δείκτες.

Το επιβάλλει αυτό το αναγκαίο χούφτωμα των χειροσυσκευών. Έτσι, αν δείτε το παιδί σας να πατάει το κουμπί του ανελκυστήρα, τα πλήκτρα του τηλεκοντρόλ, του υπολογιστή, του σταθερού τηλεφώνου ή... να σκαλίζει τη μύτη του με τον αντίχειρα, μην παραξενευτείτε: Είναι ώριμος πελάτης για την κινητή τηλεφωνία, εθισμένος ήδη χρήστης της κινητής Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Βέβαια οι ειδικοί φωνάζουν ότι αυτή η ασταμάτητη πληκτρολόγηση σε όλο και πιο λιλιπούτεια πληκτρολόγια μπορεί να οδηγήσει σε κατοπινές σοβαρές μυϊκές βλάβες και στρες... αλλά ποιος πιτσιρικάς τους ακούει; Ένας ολόκληρος «δικός τους» κόσμος χτίζεται μέσα από τις ψηφιακές συσκευές, ένας κόσμος που τροφοδοτείται πλέον καθημερινά από ήχους, τραγούδια, εικόνες, ακόμη και βίντεο - ανάλογα με το βαλάντιο. Μέσα από τον πιεσμένο χωροχρόνο της οθόνης του κινητού τα παιδιά ανακαλύπτουν τρόπους έκφρασης και διαφοροποίησης που αντιστοιχούν σε νέο γλωσσικό ιδίωμα.

Κοινωνιοψυχολόγοι που προσπάθησαν να αποκρυπτογραφήσουν αυτόν τον επικοινωνιακό κυβερνοχώρο ανακάλυψαν ότι τα γραπτά μηνύματα των κινητών είναι πολύ πιο εύγλωττα από ό,τι νομίζουμε και χαρακτηρίζουν τους κατόχους τους: Οι δημιουργικοί τύποι παιδιών χρησιμοποιούν τις πιο καινοτόμες συντμήσεις λέξεων και αργκό, διαμορφώνουν ειδικά τις ρυθμίσεις και τους ήχους του κινητού τους και... το χάνουν εύκολα. Τα παιδιά που έχουν μέλλον ως δάσκαλοι, υπάλληλοι και ναυαγοσώστες είναι ορθογράφοι, γνωρίζουν πάντα πού έχουν το κινητό τους και συνηθίζουν να το μαγκώνουν μεταξύ σαγονιού και ώμου.

Όσα έχουν μέλλον σε επαγγέλματα εξουσίας (στρατιωτικοί, νομικοί, πωλητές) χρησιμοποιούν πάντα κεφαλαία γράμματα, δεν κόβουν τις λέξεις, γράφουν με συντομία, έχουν ηχηρά μηνύματα και μιλούν δυνατά στο κινητό μέσα στο λεωφορείο ή στο μετρό. Τέλος, όσα προδιαγράφονται για κοινωνικό έργο (νοσοκόμοι, βρεφοκόμοι) χρησιμοποιούν πάντα μικρά γράμματα, χαμηλώνουν την ένταση του ήχου ή ενεργοποιούν τη δόνηση για να μην ενοχλούν και προσθέτουν στα μηνύματά τους πολλά γραφιστικά συμπληρώματα - όπως χαμογελαστά προσωπάκια.

Οι λόγοι, λοιπόν, που όλα τα παιδιά θέλουν ένα κινητό είναι για να χτίζουν τον ιδιαίτερο κόσμο τους, να συμμετέχουν σε ιδεατές γειτονιές μέσα από τα δίκτυα, να είναι κοινωνικά καταξιωμένα στα μάτια των συνομηλίκων τους, να κάνουν πλάκα - ή και αντιγραφή - την ώρα του μαθήματος, να ξεφεύγουν από τον διαρκή έλεγχο των γονιών τους. Οι λόγοι που οι γονείς τους σκέπτονται ή προστρέχουν να τους το προμηθεύσουν είναι συνήθως οι... αντίστροφοι.

Γιατί το θέλουν οι γονείς

Οι γονείς της δεκαετίας του 2000 μεγαλώνουν τα παιδιά τους σε έναν διαρκώς πιο αγχωτικό και θυμωμένο κόσμο. Ιδιαίτερα οι κάτοικοι του Νότου της Ευρώπης, γεννημένοι στη μονοπολιτισμική παράδοση ενός αγροτοβαρούς κρατισμού, βρέθηκαν να μάχονται με την αβεβαιότητα σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία με βιομηχανικά ωράρια. Το άγχος είναι διάχυτο παντού, η ανασφάλεια επίσης, η αγοραφοβία και η ξενοφοβία θερίζουν. Στην Ελλάδα, όπου ο εκσυγχρονισμός παραδόξως συμπίπτει με την αποβιομηχάνιση, το στρες είναι ακόμη πιο έντονο. Ο «θυμός της κοινωνίας» ξεσπάει καθημερινά με την παραμικρή αφορμή και η παραδοσιακά έντονη αξία της οικογένειας νιώθει διαρκώς και πιο απειλούμενη. Τι πιο φυσικό λοιπόν από το να θέλει ο κάθε γονιός να βρίσκεται άμεσα «κοντά» στο παιδί του, όπου και αν βρίσκεται αυτό, όποια στιγμή και για ό,τι συμβεί;

Αυτό όμως που ακούγεται φυσικό είναι στην ουσία μια νευρωτική αντίδραση, μια προσπάθεια αστυνόμευσης της ζωής των παιδιών, που σε άλλα στοχεύει και σε άλλα οδηγεί. Όπως ήδη είπαμε, τα παιδιά θα κάνουν το παν να μετατρέψουν το κινητό από όργανο ελέγχου σε όργανο απελευθέρωσης. Οι γονείς θα έχουν μεν την ψευδαισθήση ότι «είναι κοντά», αλλά τα παιδιά θα βρίσκονται όπου θέλουν με όποιον θέλουν και θα επικοινωνούν ανεξέλεγκτα με άτομα που δεν γνωρίζουμε. Αυτό το όργανο που τους δωρίζουμε ως «συσκευή εντοπισμού» γίνεται στα χέρια τους μοχλός αντίδρασης, αποσταθεροποίησης του σχολικού περιβάλλοντος και ανάπτυξης μιας προσωπικότητας που θα αποφεύγει να αντιμετωπίζει τον κόσμο «πρόσωπο με πρόσωπο».

Οι ειδικοί σε όλες τις μεγαλουπόλεις του κόσμου τονίζουν ότι το κινητό τηλέφωνο στα παιδικά χέρια μετατρέπεται σε εργαλείο προσβολής των συμμαθητών πίσω από την ανωνυμία μηνυμάτων, αλλά και σε δέλεαρ για βιαιοπραγία και ληστεία εις βάρος των παιδιών που το φέρουν επιδεικτικά. Ηδη, στο Λονδίνο τα κρούσματα ληστείας στον δρόμο έχουν αυξηθεί κατά 31%, με το 48% των θυμάτων μαθητές που είχαν κινητό! Τελευταίο και πιο πρόσφατο «φρούτο» είναι τα απανωτά κρούσματα παιδόφιλων που φωτογραφίζουν τα παιδιά ημίγυμνα ή γυμνά σε γυμναστήρια και κολυμβητήρια, με τα νέου τύπου κινητά που ενσωματώνουν ψηφιακές κάμερες, και τα εκθέτουν στο Διαδίκτυο...

Μέσο αποξένωσης από την οικογένεια

Τα πράγματα - για άλλη μια φορά - δεν είναι διόλου απλά. Αυτό που ως γονείς σκεπτόμαστε ότι θα είναι άμεση γραμμή επικοινωνίας μπορεί εύκολα να γίνει μέσο αποξένωσης του παιδιού από την οικογένεια, κανάλι συμμετοχής του σε συμμορίες, δέκτης μηνυμάτων κάθε - ανεξέλεγκτης από εμάς - πηγής. Ενώ το γλωσσικό φράγμα του αγγλοκρατούμενου Internet κράτησε τις όποιες διαστροφές ακούμε στις ειδήσεις αρκετά μακριά από την ελληνική νεολαία, η κινητή τηλεφωνία μπορεί να αποδειχθεί πολύ πιο επικίνδυνη για τις μικρές ηλικίες.

Αν τον υπολογιστή μπορούμε να μην τον βάλουμε στο δωμάτιο του παιδιού, ώστε να ελέγχουμε τι βλέπει και πού πηγαίνει στο Διαδίκτυο, την οθόνη και το ακουστικό του κινητού του ποιος το ελέγχει; Σαφώς μόνο το ίδιο. Αρα, σωστά το βρετανικό υπουργείο Παιδείας συνέστησε από πρόπερσι στους γονείς να μην αγοράζουν κινητά στα παιδιά τους πριν από την ηλικία των 16 ετών. Αλλά, ακόμη και τότε, να τα διαπαιδαγωγούν στη χρήση του, να τους μαθαίνουν τρόπους τηλεφωνικής συμπεριφοράς και να μη γίνονται οι ίδιοι υπερπροστατευτικοί δυνάστες εξ αποστάσεως ή να μη μεταφέρουν στο κινητό τις γονικές ευθύνες - αναγορεύοντάς το σε νταντά των παιδιών.

Είναι «ανθυγιεινό» το τηλέφωνο;

Από τα πρώτα χρόνια εμφάνισης των κινητών τηλεφώνων υπήρξαν αλληπάλληλα και αλληλοσυγκρουόμενα δημοσιεύματα για το αν είναι επικίνδυνα για την υγεία των κατόχων τους. Επίσημα, κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η κατάληξη όλων των ερευνών ήταν ότι «δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί» οποιαδήποτε σχέση της χρήσης κινητών

τηλεφώνων με την αϋπνία, την ανάπτυξη όγκων στον εγκέφαλο, την πρόκληση λευχαιμίας, την αλλοίωση του DNA ή την απώλεια μνήμης και το σύνδρομο Αλτσχάιμερ - για τα οποία κατά καιρούς κατηγορήθηκαν. Η διατύπωση αυτή έχει να κάνει τόσο με το ότι οι σχετικές έρευνες διενεργήθηκαν σε χρονικά διαστήματα που δεν επαρκούν για την εκδήλωση τέτοιων ασθενειών, όσο και με το ότι έγιναν κυρίως με προηγούμενες γενιές κινητών τηλεφώνων - τα αναλογικά - και όχι με τα πρόσφατα - τα ψηφιακά.

Ανεπίσημα, αρκεί κανείς να μάθει ότι η γενική διευθύντρια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας Gro Harlem Brundtland (δρ Φυσικής και πρώην πρωθυπουργός της Νορβηγίας) επέλεξε να μη χρησιμοποιεί κινητό και απαγορεύει τη χρήση του στο γραφείο της ακόμη και σε επισκέπτες... για να ανησυχήσει. Επίσης ο επικεφαλής της γερμανικής Υπηρεσίας Προστασίας από Ακτινοβολίες Wolfram Koenig έχει προειδοποιήσει από το 2001 τους γονείς «να κρατήσουν τα παιδιά τους μακριά από αυτή την τεχνολογία όσο το δυνατόν περισσότερο».

Η πηγή των υποψιών που βαραίνουν τα κινητά έγκειται στο ότι λειτουργούν σαν «μικροσκοπικοί φούρνοι μικροκυμάτων» και εκπέμπουν ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία σε ένα φάσμα συχνοτήτων που τυχαίνει ο εγκέφαλός μας να αναγνωρίζει. Ερευνες ελβετικών και ισπανικών εργαστηρίων έχουν αποδείξει ότι στα λεπτού τοιχώματος κεφαλάκια των παιδιών η ακτινοβολία αυτή διεισδύει πολύ βαθύτερα απ' ό,τι στην ενηλίκων, και μάλιστα σε ηλικίες όπου τα εγκεφαλικά κύτταρα ακόμη αναπτύσσονται.

Παρά λοιπόν τις αιτιάσεις των κατασκευαστών κινητών τηλεφώνων ότι δεν έχει βρεθεί ακόμη καμία απόδειξη ενοχής, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανακοίνωσε τον περασμένο Δεκέμβριο ότι ξεκινάει νέα διεθνή έρευνα, στην οποία συμμετέχουν ερευνητές από 13 χώρες και θα εξεταστούν περίπου 21.000 χρήστες κινητών.

Ωσπου όμως να έχουμε τα αποτελέσματα και αυτής της έρευνας, ο κοινός τόπος των υποδείξεων των ειδικών για τη χρήση κινητών από παιδιά - εφόσον κρίνουμε ότι είναι απαραίτητη - διαμορφώνεται ως εξής:

* Εξηγήστε στα παιδιά γιατί δεν είναι καλό να έχουν κινητό πριν από τα 16 και οπωσδήποτε όχι πριν από τα 12.

ΝΑ ΠΑΡΩ ΚΙΝΗΤΟ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ;

Συντάχθηκε απο τον/την administrator
Δευτέρα, 28 Νοέμβριος 2011 18:50 -

* Ζητήστε να σας δείξουν τον SAR του μοντέλου κινητού που σκοπεύετε να αγοράσετε. Ο δείκτης SAR καταδεικνύει την ακτινοβολία που απορροφά το σώμα μας από το συγκεκριμένο κινητό και δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 1.6 Watt ανά κιλό. Αντίθετα, θα πρέπει να είναι όσο γίνεται μικρότερος.

* Προμηθεύστε το παιδί με ακουστικό και μικρόφωνο σε καλώδιο, ώστε να μη χρησιμοποιεί το ίδιο το κινητό κατευθείαν στο αφτί του. Για την περίπτωση που υποψιάζεσθε ότι δεν θα χρησιμοποιεί αυτήν την προέκταση, προτιμήστε ένα «σπαστό» μοντέλο κινητού, που θα απομακρύνει την κεραία από το αφτί του. Αν τελικά αγοράσετε «κλασικό» μοντέλο, τουλάχιστον δείξτε του πώς να το χρησιμοποιεί οριζόντια - με την κεραία προς τα πίσω - και όχι όρθιο, κολλητό στο μάγουλο.

* Εξηγήστε στο παιδί σας γιατί δεν θα πρέπει να φέρει το κινητό σε τσέπη του μπουφάν του ή στη ζώνη του και πείστε το να το έχει στην τσάντα ή, έστω, σε τσέπη του μηρού.

* Διδάξτε στο παιδί να κλείνει το κινητό σε ώρες μαθημάτων ή παρακολούθησης θεαμάτων. Αυτό για την ψυχική υγεία των άλλων και του ίδιου.

Τέλος, θυμηθείτε: Το κινητό εκπέμπει ακτινοβολία ακόμη και κλειστό. Αρα, ποτέ μην το αφήνετε στο παιδικό καροτσάκι, δίπλα σε βρέφος!

tovima.gr, kxghellas.gr,